

Barcelonan liikaturismi paikallisten asukkaiden näkökulmasta

Saija Kitty

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Matkailun restonomi

Tutkimustyyppinen opinnäytetyö

2024

Tiivistelmä

Tekijä(t) Saija Kitty
Tutkinto Restonomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Barcelonan liikaturismi paikallisten asukkaiden näkökulmasta
Sivu- ja liitesivumäärä 27 + 1
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia Barcelonan liikaturismia paikallisten näkökulmasta ja liikaturismin monia haittavaikutuksia. Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa eri keinoja, millä liikaturismia on jo pyritty kontrolloimaan Barcelonassa sekä pohtia, millaisia keinoja voidaan ottaa tulevaisuudessa käyttöön. Opinnäytetyöllä ei ole toimeksiantajaa. Barcelonan liikaturismi ilmiötä tutkitaan nykypäivän näkökulmasta. Työn tarkoituksena on myös kasvattaa tietoa liikaturismista sekä huomioida kestävä matkailu osana opinnäytetyötä.</p> <p>Opinnäytetyö käsittelee Barcelonan vetovoimatekijöitä ja niiden yhtäläisyyksiä liikaturismiin, kestävä matkailua ja sen toteutumista Barcelonassa, liikaturismin haittavaikutuksia sekä toimenpiteitä sen kontrolloimiseen, tutkimusmenetelmää, tulosten analysointia, johtopäätöksiä ja pohdintaa. Työn empiirisessä osuudessa käytettiin laadullista tutkimusmenetelmää ja toteutusmenetelmänä oli lomakehaastattelu, joka tehtiin Webropol-työkalun avulla. Kohderyhmänä oli Barcelonan paikalliset asukkaat, jotka tavoitettiin sosiaalisen median kautta. Tarkoituksena oli kerätä vastauksia paikallisilta, jotta heidän näkökulmaansa saataisiin yhä enemmän esille. Vastauksia kertyi yhteensä kuusi kappaletta. Analysoinnissa käytettiin sisällönanalyysiä ja teemoittelua.</p> <p>Tutkimuksessa kävi ilmi, että suuri osa paikallisista kokee liikaturismin hyvin haitalliseksi ilmiöksi. Moni heistä kokee, että kaupungin sekä Katalonian identiteetti on hävinnyt liikaturismin myötä, eikä he nauti enää kotikaupungistaan. Monet paikalliset haluavat tähän muutoksen niin pian kuin mahdollista, sillä monet tutkimuksen kohderyhmästä ovat harkinneet jopa Barcelonasta pois muuttoa. Tilanne on todella kriittinen ja vakava. Tutkimuksessa kävi ilmi, että liikaturismi vaikuttaa monen arkielämään. Saatiin selville, että paikalliset ovat todella väsyneitä ja kylästäytyneitä nykyiseen tilanteeseen: ylitungosta, saastumista, rikollisuutta, hintojen nousua.</p>
Asiasanat Liikaturismi, Barcelona, kestävä matkailu, matkailu, vetovoimatekijät

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimuksen tavoitteet ja rajaus	1
1.2	Keskeiset käsitteet	2
2	Tietoperusta	3
2.1	Barcelona	3
2.2	Liikaturismi	3
2.3	Massaturismi	5
2.4	Matkustusmotiivit	6
2.5	Vastuullinen matkailu	9
2.6	Liikaturismin haittavaikutukset Barcelonassa	10
2.7	Toimenpiteet liikaturismin kontrolloimiseen	11
3	Laadullisen tutkimuksen toteutus	12
3.1	Käytetty tutkimusmenetelmä	12
3.2	Aineistonkeruumenetelmä	12
3.3	Aineiston hankinta ja analyysi	13
4	Haastattelun tulokset	15
4.1	Taustatiedot	15
4.2	Liikaturismin kontrolloiminen	16
4.3	Liikaturismin näkyvyys ja vaikutus Barcelonassa	17
4.4	Liikaturismin vaikutus asuinpaikkaan	19
5	Pohdinta	21
5.1	Johtopäätökset ja kehittämis ehdotukset	21
5.2	Tutkimuksen luotettavuuden arvioiminen	23
5.3	Oma oppiminen ja opinnäytetyöprosessi	25
	Lähteet	26
	Liitteet	28
	Liite 1. Lomakehaastattelu "Overtourism in Barcelona"	28
	Mandatory questions are marked by an asterisk (*)	28

1 Johdanto

Opinnäytetyön aiheena on Barcelonan liikaturismi, joka valikoitui aiheeksi vaihtolukukaudella Barcelonassa vuonna 2023 keväällä. Aihe on tärkeä ja mielenkiintoinen, sillä tilanne on siellä hyvinkin kriittinen. Opinnäytetyön tarkoitus on tutkia Barcelonan liikaturismia tänä päivänä sekä pohtia millaisia keinoja on jo otettu käyttöön sen hallitsemiseksi ja pohtia, mitä muita keinoja voisi ottaa käyttöön, jotta tilanne ei pahenisi jo entisestään. Tarkoituksena on tutkia aihetta vuonna 2023 ja saada ajankohtaisempaa tietoa aiheesta.

Opinnäytetyön loppu puolella käydään läpi haastattelun tuloksia, sen analysointia sekä johtopäätöksiä ja pohdintaa sekä omaa oppimista. Pohdinta osuudessa käydään läpi aihetta kokonaisuudessaan viitaten tutkittuihin seikkoihin ja todenmukaisuuksiin, ja pohditaan asioita myös teorian kautta, ottaen huomioon haastattelu tulokset. Pohdinta osuudessa käydään läpi myös kehitysideoita, joiden avulla liikaturismia, etenkin Barcelonan tapauksessa, voitaisiin kehittää ja/tai tuoda kulu- luvutta aiheen vakavuudelle.

1.1 Tutkimuksen tavoitteet ja rajaus

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää Barcelonan liikaturismin tilannetta ja tuoda tilanteen vaka- vuutta esille, jotta muutoksia ja parannuksia voi tapahtua. Tavoite on tutkia aihetta ja saada osittain myös ratkaisuja sille, miten liikaturismia voisi kontrolloida tai vähentää, jos mahdollista. Tavoitteena on tuoda tietoisuuteen se, kuinka haitallista liikaturismi on ja kuinka paljon siitä kärsii sekä paikalli- set ihmiset, ympäristö, kuin myös turistit, sekä ottaa esille myös vastuullisuus ja sen eri ulottuvuu- det ja pilarit. Tavoitteena on vastata seuraaviin kysymyksiin:

- Miten liikaturismia saadaan kontrolloitua tulevaisuudessa?
- Mitä haittavaikutuksia liikaturismilla on Barcelonassa?
- Miten liikaturismi vaikuttaa paikallisten asukkaiden arkeen Barcelonassa?

Opinnäytetyön kohderyhmä on Barcelonan paikalliset asukkaat. Halutaan keskittyä paikallisiin asukkaisiin, jotta saadaan tutkittavaksi enemmän paikallisten näkökulmaa asiasta ja heidän mielipi- teitään ja mielteitä. Opinnäytetyön menetelmänä toimii laadullinen tutkimus. Aineistonkeruumene- telmänä toimii puolestaan haastattelu, jossa haastatellaan paikallisia asukkaita aiheeseen liittyen. Haastattelun ideana on saada konkreettisia esimerkkejä siitä, miten liikaturismi vaikuttaa paikalli- siin ihmisiin.

Taulukko 1. Peittomatriisi

Alaongelmat	Tietoperusta (luku)	Tulokset (luku)	Lomakkeen kysymykset
1. Miten vastuullisuus näkyy liikaturismi ilmiössä?	4	6.3	
2. Millaisia vaikutuksia liikaturismilla on paikallisille sekä Barcelonan kaupungille?	2.1	6.2	6-7
3. Millaisena paikalliset asukkaat kokevat turistimassan?	2.1	8	8
4. Mitkä ovat Barcelonan vetovoimatekijät, jotka johtavat turistimassaan?	3.1	5.2	

1.2 Keskeiset käsitteet

Liikaturismi eli *overtourism* tarkoittaa ilmiötä, jossa ihmisiä on liikaa suhteessa kaupungin tai matkakohteen kapasiteettiin. Liikaturismi on lopputulos monesta eri tekijästä ja sitä on vaikea määrittellä osittain tästä syystä (Responsibletravel.com 2019).

Massaturismi tarkoittaa usein suurta massaa, eli tyypillistä on erittäin suuret määrät ihmisiä tai matkailijoita tietyssä kohteessa samanaikaisesti (Edelheim 2017, 27- 28).

Matkustusmotiivit riippuvat hyvin usein turistin iästä, sukupuolesta, koulutustaustoista ja taloudellisesta tilanteesta. Vetovoimatekijät vaikuttavat pitkälti siihen, mitä matkakohteita turistit valitsevat mukaillen omia mieltymyksiään ja tarpeitaan (Horner & Swarbrooke 2007, 58).

Vastuullinen matkailu tarkoittaa matkailua, jolla pyritään matkustamaan ekologisemmalla tavalla, jotta esimerkiksi ympäristö ongelmia minimoitaisiin. Vastuullinen matkailu voidaan jakaa eri teemoihin: ympäristö vastuu, sosiaalinen vastuu ja taloudellinen vastuu (Visit Finland 2018).

2 Tietoperusta

Opinnäytetyö käsittelee liikaturismia Barcelonan paikallisten asukkaiden näkökulmasta. Keskeisimpinä aiheina ovat liikaturismi, matkustusmotiivit, vastuullinen matkailu sekä yleistietoa Barcelonasta. Tutkimuksen avuksi tarvitaan tietoperustaa, jotta se tukee aihetta kokonaisvaltaisesti. Aiheena Barcelonan liikaturismi on ajankohtainen ja mielenkiintoinen ja tutkimuksen tutkimusongelmana on, miten liikaturismia on kontrolloitu ja miten sitä voisi tulevaisuudessa kontrolloida. Millaisia toimia täytyy tehdä, että liikaturismin ongelmat saadaan ”minimoitua”, jotta paikallisilla asukkailla on parempi olla ja elää arkea Barcelonan hälinässä.

2.1 Barcelona

Barcelona sijaitsee Koillis-Espanjassa ja on Katalonian pääkaupunki. Barcelona onkin Espanjan toiseksi suurin kaupunki. Väkiluvultaan Barcelonassa on noin 1,6 miljoonaa asukasta. Barcelona on erittäin suosittu lomakohde matkailijoille sen monipuolisuuksineen; se yhdistää kaupungin sekä rannan, joten tekemistä riittää niin matkailijoille kuin paikallisillekin. Barcelona on kaupunki, jossa voi nauttia taiteesta, kauniista nähtävyyksistä, kulttuurista, ruoasta, ostosmahdollisuuksista puhumattakaan (Pieni Matkaopas s.a). Barcelonassa viralliset kielet ovat espanja ja katalaania. Onkin hyvä tiedostaa, että espanja ja katalaani ovat eri kieliä ja voi tällöin aiheuttaa kielimuuria. Paikalliset puhuvat myös englantia, mutta hyvin vaihtelevasti.

Benavides Canepa (2023) kertoo artikkelissaan, että kaupunkina Barcelonaa voidaan kuvata hyvinkin modernina ja ”trendikkäänä”, sillä se on nopeasti kehittyvä kaupunki, joka suorastaan hehkuu modernismillaan. Muoti ja suuret vaatebrändit kehittyvät hyvin nopeaan tahtiin Barcelonassa (Benavides Canepa 2023). Taidetta kaupungissa näkyy oikeastaan kaikkialla; kaduilla, rakennuksissa. Met Office (s.a) kertoo, että Barcelonassa on niin sanottu ”meri-ilmastot”. Kesät Barcelonassa on kuumia ja talvet puolestaan viileitä. Kesät ovat kuitenkin viileämpiä kuin monessa muussa Espanjan kaupungissa ja talvet puolestaan lämpimämpiä kuin monessa muussa Espanjan kaupungissa (Met Office s.a). Päivänvalo ei talvella ole kovin montaa tuntia, sillä aurinko nousee noin kello kahdeksan aikaan aamulla, ja laskee noin kello viiden aikaan illalla. Syksy on myös viileä.

2.2 Liikaturismi

Liikaturismi ja myös massaturismi, on yleinen ilmiö suosituissa turistikohdeissa. Liikaturismi on käsitteenä hieman hankala, eikä sille ole selkeää yksiselitteistä käsitettä olemassa. Liikaturismi on monen tekijän lopputulos ja sitä on todella vaikea, ellei jopa mahdotonta, pysäyttää kun tilanne on päässyt niin pahaksi. Usein ajatellaan, että liikaturismia esiintyy vain miljoona ja/tai

turistikaupungeissa, mutta todellisuudessa sitä tapahtuu myös muissa kohteissa, joissa kävijämäärä ei välttämättä ole huipussaan.

Responsibletravel.com (2019) kuvailee liikaturismia ilmiönä, jolloin tietyssä kohteessa on yksinkertaisesti selitettynä liikaa ihmisiä kohteen kapasiteettia nähden. Jokainen matkailukohde kokee ”liiallisuuden” eri mittasuhteissa ja siihen vaikuttaa myös se, miten asukkaat, turistit sekä yritykset kokevat kyseisen ilmiön tason ja vakavuuden. Liikaturismista voidaan puhua myös silloin, kun paikalliset asukkaat joutuvat maksaa suuren määrän vuokraa asuakseen ja tällöin turisteilla on paljon mahdollisuuksia löytää majoituksia matkan aikana (Responsibletravel.com 2019). Kadut täyttyvät liikaturismin myötä ihmisistä ja etenkin turisteista. Suositut turistikohteen, kuten esimerkiksi Barcelonassa sijaitseva La Sagrada Familia, on täynnä ihmisiä sekä turisteja, ja tämän takia suositut turistikohteet eivät palvele enää edes turisteja, sillä ihmisiä on yksinkertaisesti liikaa ja kohteiden näkeminen ja kokeminen vaikeutuu entisestään.

Responsibletravel.com (2019) kuvailee liikaturismin syynä olevan matkailuala, sillä matkailualalla tärkeää on matkailun kasvu ja usein vastuullisuuden noudattaminen jää taka-alalle. Vastuullisuuden on tänä päivänä pyritty kiinnittämään enemmän huomiota matkailun näkökulmasta ja on selvää, että matkailusta aiheutuu esimerkiksi ympäristölle paljon haittaa. Useissa matkakohteissa tilanne on kuitenkin edennyt niin pahaksi, että matkailusta ja turisteista on enemmän haittaa kuin hyötyä.

”UNWTO” on lyhenne sanoista World Tourism Organization, joka suomeksi tarkoittaa Maailman matkailujärjestöä. UNWTO:n (2018, 4) mukaan liikaturismin määritelmä kumpuaa siitä, kun paikalliset kokevat negatiivisia vaikutuksia jokapäiväiseen elämäänsä ja matkailijat kokevat negatiivisia kokemuksia matkakohteesta.

Voidaan siis todeta, että liikaturismi on hyvin vaikeaselitteinen käsite, eikä sille ole vain yhtä oikeaa määritelmää. Sen määritelmä vaihtelee riippuen siitä, mikä tai kuka sen määrittelee. Liikaturismi-ilmiö tulee esiin yleensä silloin, kun paikalliset ja vierailijat tai matkailijat ovat sitä mieltä, että matkailijoita on liikaa samanaikaisesti kohteen kapasiteettia kohden (Responsibletravel.com 2019). Tällöin on yleistä, että kadut suorastaan täyttyvät ihmisistä. Liikaturismi on todella ikävä ilmiö, millä on hyvin vakavat ja negatiiviset haittavaikutukset, joihin perehdytään myöhemmin opinnäytetyössä. Helpottaakseen liikaturismin määritelmää, voidaan ajatella, että liikaturismi on täysi vastakohta vastuulliselle matkailulle.

Brown (s.a) kertoo, että Barcelona tuli tunnetuksi vuonna 1992, kun kesäolympialaiset järjestettiin siellä. Ennen tätä Barcelona ei ollut sen kummemmin edes tunnettu lomakohteena. Barcelonan liikaturismiin on vaikuttanut myös jo aiemmin mainittu mieleinen lämpötila, ruokakulttuuri ja

nähtävyydet. Etenkin Barcelonan laivaliikenne on vaikuttanut huomattavasti turistien lisääntymiseen, sillä siellä sijaitsee suurin Välimeren satama. Vuonna 2017 jopa 2.7 miljoonaa risteilylaivaa rantautui Barcelonan satamaan (Brown s.a). Laivaliikenne on erittäin merkittävä osa liikaturismin syntyä Barcelonassa. Brown (s.a) mainitsee, että Barcelonan satama (mukaan lukien Palma) on kaikista saastunein satama Euroopassa. Tämä kertoo hyvin sen, kuinka vakava kaupungin tilanne oikeasti on.

Brownin (s.a) mukaan turisteja on jopa melkein 32 miljoonaa vuosittain. Tämä on todella suuri määrä jo itsessään ja ottaen vielä huomioon jo aiemmin mainittu Barcelonan väkiluku, joka on noin 1,6 miljoonaa. Tässä huomataan, että Barcelonan kestäkyky on täyttynyt selvästi ja ihmisiä on yksinkertaisesti liikaa mitä Barcelonalla on tarjota. Hyvä esimerkki siitä, miten liikaturismi näkyy Barcelonassa, on La Rambla katu. Kyseinen katu on yksi Barcelonan tunnetuimpia katuja, sillä se vie suoraan Barceloneta rannalle, ja kadun varrella on paljon erilaisia kauppiaita, kojuja sekä katuesityksiä, jotka herättävät paljon mielenkiintoa turistien kesken (Brown s.a).

Brown (s.a) mainitsee, että Barcelonan ongelma on nimenomaan se, että turistit saapuvat samaan aikaan ja jotkut viipyvät vain yhden päivän. Tämä johtaa siihen, että suosituimmat nähtävyydet ja turistikohteet täyttyvät turisteista, jolloin myös paikallisten liikkuminen ja arkielämä vaikeutuu huomattavasti. La Rambla katu täyttyy tällaisena aikana maksimaalisuuteen, eikä tilaa kävellä yksinkertaisesti ole. Tämä altistaa vaaratilanteille myös turistien näkökulmasta, sillä Barcelonassa on erittäin paljon taskuvarkaita (Brown s.a). On ymmärrettävää, että turistit haluavat nähdä mahdollisimman paljon paikkoja ja Barcelonan antimia, mutta siitä kärsii väistämättä paikalliset, oli se tarkoituksen mukaista tai ei.

2.3 Massaturismi

Liikaturismi ja massaturismi eivät suinkaan ole sama asia. Kuten liikaturismia, niin myös massaturismia on vaikea määritellä vain yhdeksi käsitteeksi. Massaturismi voidaan määritellä siis monella tapaa. Usein, se kohdistuu rantalomakohteisiin ja niihin suuntautuvaan massapakettimatkailua. Edelheim (2017, 27-28) kertoo, että massaturismista puhutaan yleensä hyvin negatiivissävytteisenä ilmiönä, joka liitetään usein matkailun kasvuun. Massaturismin johdosta turisteja suorastaan tulvii etenkin sesonkiaikoihin ja se on jatkuvaa. Ilmiön nimensä mukaan, massaturismissa on kyse massasta, eli tyypillistä on erittäin suuret määrät turisteja tietyssä kohteessa samanaikaisesti (Edelheim 2017, 27- 28).

Edelheim (2017, 27) mukaan massaturismia voidaan myös tutkia myös erilaisin matkailutyylein: luova matkailu, ekomatkailu tai reppumatkailu. Massaturismia on kuitenkin tutkittu suhteellisen vähän, mutta tiedetään, että sille yleistä on matkailun vaikutukset, markkinointi, hallinta ja

kehittäminen (Edelheim 2017, 27). Osittain voidaan ajatella, että massaturismi on ekomatkailun vastakohta, sillä liikennemuodot ovat yleensä epävastuullisia. Yksi tärkeä seikka massaturismiin liittyen on käsitys siitä, että massaturismille ei ole tarkkaa numeroa ja täten ei voida argumentoida, että massaturismin ainoa piirre on erittäin suuret määrät turisteja tai ihmisiä. Edelheim (2017, 29) tuo myös esille sen, että yleisesti massaturismiksi mielletään turistit, jotka eivät niinkään matkusta yksin, vaan haalii monia ihmisiä ympärilleen, eikä välttämättä ole kiinnostunut paikallisesta kulttuurisesta.

Massaturismi, kuten aiemmin jo mainittu, on siis kovin haastava termi ja sen terminologia on jokseenkin vaihtelevaa. Massaturismilla on yleisesti ottaen negatiivinen maine, joka perustuu osittain siihen, että voidaan olettaa suuria määriä turisteja ja tietyllä tapaa myös välinpitämättömyys vastuullisuuskysymyksiä kohden; tämä vastuullisuusasia pätee myös liikaturismiin. Massamatkailua tai turismia on myös esimerkiksi Olympialaiset, jolloin suuri ihmismäärä valtaa Olympia-alueen tietyksi määräajaksi.

2.4 Matkustusmotiivit

Matkustusmotiveiksi kutsutaan niitä tekijöitä, jotka houkuttelevat ihmisiä juuri tiettyyn matkakohteeseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön (s.a) mukaan, näitä matkustusmotiveja voi olla esimerkiksi rantakohteet, historialliset mielenkiinnon kohteet, paikalliset nähtävyydet, luonto, kulttuuri. Matkustusmotiveja on monenlaisia ja turistit valitsevat matkakohteita eri matkustusmotiivien perusteella. Päätöksen tekoon vaikuttaa turistin omat kiinnostuksen kohteet, joita peilataan usein myös matkustusmotiveihin. Esimerkiksi, historiasta kiinnostunut matkailija valitsee todennäköisesti matkakohteen, joka tarjoaa paljon historiallisia elementtejä (Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a)

Hornerin & Swarbrooken (2007, 58) mukaan matkustusmotiveja on erilaisia. Esimerkiksi nuoret turistit haluavat usein matkakohteeseen, jossa on juhlimismahdollisuuksia. Tällaisia matkakohteita ovat esimerkiksi Ibiza ja Barcelona. Toisaalta taas vanhempi sukupolvi voi kaivata enemmän matkailukokemuksen aktiviteetteja, kuten esimerkiksi Bingoa. He haluavat usein rentoutua enemmän verrattuna nuorempaan ikäpolveen. Matkustusmotiivit siis riippuvat hyvin usein turistin iästä, sukupuolesta, koulutustaustoista ja taloudellisesta tilanteesta. Horner & Swarbrooke (2007, 58) kertoo myös, että erään Kaynak, 1996, tutkimuksen avulla, joka käsittelee irlantilaisten matkailumotiveja, selvitettiin, että nuoret turistit suosivat matkakohteita, joissa on paljon erilaisia aktiviteetti mahdollisuuksia, jotka eroavat kotimaan valikoimasta ja mahdollisuuksista. Taloudellisesti epävakait turistit puolestaan korostavat matkakohteen tärkeyttä siksi, että he kokisivat kokemuksia, jotka poikkeavat jollain tapaa heidän normaalista arjestaan ja elämästään Horner & Swarbrooke (2007, 58). Matkustusmotiveihin voi liittyä esimerkiksi vastuullisuuden tärkeys ja luonnossa liikkuminen tai juuri edellä mainitut asiat ja mieltymykset. Eroja löytyy myös kulttuurisista ja kansallisuudesta johtuen.

Attraktioilla tarkoitetaan sellaisia matkustusmotiveja, jotka ovat kohteisiin tai tapahtumiin sidonnaisia. Opetus- ja kulttuuriministeriön (s.a) mukaan attraktioita voi olla myös tapahtuma-attraktiot eli esimerkiksi urheilutapahtumat tai festivaalit, kohdeattraktiot, primaariset attraktiot eli matkakohteet, joissa ollaan useita päiviä, sekundaariset attraktiot eli kohteet, joissa viivytään vain hetken, aktiiviset attraktiot eli esimerkiksi osallistuminen johonkin tapahtumaan, passiiviset attraktiot eli esimerkiksi tapahtuman sivusta katsominen tai tuotteistetut attraktiot eli esimerkiksi matkailupalvelut (Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a).

Opetus- ja kulttuuriministeriö (s.a) kertoo, että kaikkia matkustusmotiveja ei yksinkertaisesti voi mitata ja ovat niin sanotusti abstrakteja. Ei-mitattavia matkustusmotiveja voivat olla esimerkiksi kohteen imago, sillä jokainen kokee asiat eri tavalla ja tällöin muokkaa kohteesta käsityksen, mikä vastaa omaa kokemusta ja näkemystä kohteesta. Mitattavat matkustusmotiivit ovat puolestaan sellaisia, joita usein ilmaistaan määrällisesti. Mitattavia matkustusmotiveja voivat olla esimerkiksi kohteen lämpötila (Opetus- ja kulttuuriministeriö s.a).

Barcelona on todella suosittu matkakohde turistien kesken ja kohteen vetovoimatekijät ovat yksi merkittävimpiä syitä miksi Barcelona valituu yhä useammin lomakohteeksi. Yksi Barcelonan vetovoimatekijöitä on se, että siellä yhdistyy kaupunkielämä sekä rantaelämä. Barcelona on myös hyvin suosittu kohde jalkapallon takia, sillä se on kotikaupunki FC Barcelonan joukkueelle (FC Barcelona s.a). Tämä onkin yksi esimerkki matkustusmotiivista. Yksi mitattava matkustusmotiivi on kaupungin lämpötila, sillä se on kohtalainen ja viileämpi, verrattuna moniin muihin Espanjan kaupunkeihin. Kaupunki tarjoaa paljon taide- ja historiallisia elämyksiä. Barcelonassa todella paljon ja ne resonoivat monesti kaupunkia ja sen antimia.

Kuva 1. Park Güell (Apollomatkat s.a)

Kuva 1 kuvastaa yhtä Barcelonan suosituimpia nähtävyyksiä, Güellin puistoa, jonka on suunnitellut Antoni Gaudi. Antoni Gaudi oli espanjalainen arkkitehti ja erittäin tunnettu etenkin Katalonian alueella. Park Güell on nykyään paikallisille ilmainen, mutta turisteille se maksaa. Puistossa on myös tietty määrä ihmisiä sallittu kerralla. Tällä on pyritty vähentämään ihmismäärää ja suuria turistimassoja. Ihmisiä kiehtoo Antoni Gaudin taide ([parkguell.barcelona s.a](http://parkguell.barcelona.s.a)).

Kuva 2. La Sagrada Familia (Arch daily s.a)

Kuva 2 kuvastaa La Sagrada Familia kirkkoa. Kirkko on todella korkea ja sisältä se on henkeäsalpaavan upea. Basilica de la Sagrada Familia (s.a) kertoo, että kirkkoa pääsee katsomaan ilmaiseksi, mutta kirkon sisälle pääsee vain sisäänpääsylipulla. Pääsyliput ovat todella suosittuja etenkin matkailijoiden kesken, joten lipun hankkiminen ei ole välttämättä kovinkaan helppoa. Voi olla, että liput ovat menneet jo esimerkiksi koko viikolle, jos on turisticaikaan liikenteessä. La Sagrada Familian sisäpuolella on todella hieno ja jopa värikäs teema. Gaudi otti La Sagrada Familian projektikseen vuonna 1883 ja oli projektissa hänen kuolemaansa asti (Basilica de la Sagrada Familia s.a).

Kuten jo aiemmin mainittu, FC Barcelona, on merkittävä matkustusmotiivi Barcelonassa. He pelaavat kuuluisalla Camp Nou jalkapallostadionilla, joka on FC Barcelonan kotikenttä, joka avattiin vuonna 1957. Jalkapallostadionin on suunnitellut arkkitehdit Francesc Mitjans Miró ja Josep Soteras Mauri (FC Barcelona s.a). Camp Nou rakennettiin alun perin sen takia, että FC Barcelonan vanha stadion oli yleisölle sekä kannattajille liian pieni, sillä sinne mahtui vain 48 000 katsojaa.

Camp Nou stadionille mahtuu yhteensä huimat 99 354 katsojaa ja on täten Euroopan suurin stadion. (FC Barcelona s.a) FC Barcelona sekä Camp Nou jalkapallstadioni on usein yksi Barcelonan matkustusmotiivi, sillä etenkin jalkapallo intoilijat matkustavat kohteeseen vain sen takia, että he pääsevät kokemaan Camp Noun mahtavan ja uniikin tunnelman.

2.5 Vastuullinen matkailu

Ympäristö vastuu on tällä hetkellä varmasti suurin huolenaihe vastuullisessa matkailussa. Visit Finland (2018) on uudistanut kestävän matkailun kriteerit ja ne on jaettu kolmeen ulottuvuuteen: ekologinen kestävyys, eli ympäristö vastuu, sosio-kulttuurinen kestävyys, eli sosiaalinen vastuu ja taloudellinen kestävyys, eli taloudellinen vastuu. Ympäristö vastuun näkökulmasta on erityisen tärkeää muistaa ja ottaa huomioon seuraavat asiat (Visit Finland 2018): lihatuotteiden vähentäminen ja puolestaan kasvisruoan lisääminen, ympäristöystävällisempi tapa tuottaa palveluita, fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen (lentomatojen vähentäminen), hiilijälkilaskurin käyttöönottoaminen, ruokahävikin vähentäminen, jätteiden lajittelu sekä kierrätys, ympäristötietoisuuden lisääminen, puhdistusaineiden uusiminen vastuullisempiin vaihtoehtoihin, levittää tietoisuutta vastuullisista valinnoista myös asiakkaille, energian vähentäminen, vedenkulutuksen tarkkaileminen sekä vähentäminen (Visit Finland 2018).

Visit Finland (2018) toteaa, että sosiaalisen vastuun näkökulmasta on tärkeää ottaa huomioon seuraavat asiat: paikallisten työllistäminen sekä heidän oikeuksien huomioon ottaminen, rajojen asettaminen matkailussa, yhteistyön vahvistaminen sekä luominen, kulttuurin suojeleminen paikallisten näkökulmasta, lähiruoan sekä paikallisten palveluiden lisääminen ja käyttäminen, kommunikointi asiakkaiden kanssa vastuullisuudesta ja sen tärkeydestä, kulttuurin hyödyntäminen markkinoinnissa ja näkyvyyden lisääminen, tasa-arvoisuus asiakkaiden keskuudessa, eli kaikkia kohdellaan samanarvoisesti, huolimatta asiakkaan ulkonäöstä, seksuaalisesta suuntautumisesta tai etnisyydestä, paikallisen kulttuurin arvostaminen, kommunikointi paikallisten kanssa (Visit Finland 2018).

Visit Finlandin (2018) mukaan taloudellinen vastuu koostuu muun muassa matkailuteollisuuden integroitumisesta paikallisyhteisöön, sijoittamisesta kestäviin ratkaisuihin (esimerkiksi hiilijalanjälki) ja yritystoiminnan kärsivällisyydestä, yritystoiminnan läpinäkyvyydestä. Paikallisten asukkaiden työllistäminen sekä paikallisten yhteisöjen tulon pysyminen alueella kuuluu myös taloudelliseen vastuullisuuteen matkailun näkökulmasta (Visit Finland 2018).

Nämä vastuullisuuden pilarit (ympäristö-, sosiaalinen- ja taloudellinen) ovat olennainen osa vastuullisuutta ja vastuullista matkailua. Vastuullisuuden pilarit pitävät sisällään siis todella laajan skaalan erilaisia asioita ja toimenpiteitä, joiden avulla vastuullista matkailua saadaan edistettyä.

Todella laaja skaala erilaisia toimenpiteitä aiheuttaa myös osittain haasteita, sillä toimenpiteitä on niin monia, jonka takia se on aikaa vievää sekä vaatii resursseja.

2.6 Liikaturismin haittavaikutukset Barcelonassa

Liikaturismi tuo mukanaan paljon ongelmia ja ikäviä seurauksia. Brown (s.a) kertoo, että kysyntä majoituspaikoista turisteille on todella suurta ja majoituspaikkoja ei yksinkertaisesti ole tarpeeksi kysyntään nähden. Tämä on johtanut lainvastaisiin toimenpiteisiin, eli laittomiin majoituksiin. Vuonna 2017 laittomia majoituksia oli jopa 50 000. Hotellit ovat usein aivan täynnä ja kapasiteetti ylittynyt, etenkin sesonkiaikana. Sesonkiaikana on todella hankalaa löytää majoitusta, sillä kysyntää on liikaa ja majoituspaikkoja luonnollisesti rajoitettu määrä. Vuonna 2017 hotelleissa oli noin 125 000 sänkyä (Brown s.a.).

(Brown s.a) kertoo myös, että liikaturismin, sekä suuren majoituspaikkojen kysynnän takia myös vuokrataso on noussut merkittävästi, eikä paikallisilla ole kohta enää varaa maksaa niin suurta vuokraa. Kallit hinnat ja taloudellinen tilanne eivät siis kohdistu vain turisteihin, vaan myös paikalliset kärsivät tästä ilmiöstä. Barcelona kärsii oman identiteetin kadottamisesta, sillä kaupunki on muokattu paljolti turistien mieltymysten mukaan, kansainvälisiä kahvilaketjuja sekä vaatekauppoja. Tuntuu, että paikalliset brändit ovat jääneet taka-alalle liikaturismin takia (Brown s.a).

Liikaturismi on päässyt niin vakavaksi, että paikalliset protestoivat turisteja sekä turismia vastaan: *"tourists go home"*. Paikalliset eivät kykene näkemään turismin hyviä puolia, sillä huonot puolet ja negatiiviset vaikutukset kuormittavat liikaa Barcelonan kapasiteettia, jolloin paikalliset kärsivät tilanteesta jokapäiväisessä elämässä. Osa paikallisista lähtee sesonkiajaksi kokonaan pois kotikaupungistaan, paetakseen tungosta ja kaaosta (Brown s.a)

Nananiworld.com (s.a) kertoo, että liikaturismi vaikuttaa Barcelonassa muun muassa seuraavasti: infrastruktuurin rasitus, talous, ympäristö haitat, katalonian kulttuuri ja paikallisten asiakkaiden tyytymättömyys. Nananiworld.com (s.a) mukaan julkinen liikenne, tiet ja tieväylät ja julkiset tilat kärsivät. Liikaturismi tuo mukanaan valtavia jonoja, paljon ihmisiä ja ongelmia paikallisille arkielämässä. Nananiworld.com (s.a) kertoo, että hinnat nousevat talouteen liittyvissä asioissa huimasti. Ympäristö haittojen puolesta päästöt (lentoliikenne, laivaliikenne), veden käyttö sekä luonnonkohteiden täyttyminen ihmismassasta ovat todellisia ongelmia. Myös esimerkiksi Park Guell ja Sagrada Família kärsivät tilanteesta paljon. Paikalliset asukkaat ovat todella tyytymättömiä tilanteeseen, sillä liikaturismi on tuonut tullessaan liikaa ääniä, ihmistungosta ja katalonian identiteetin häviämisen (Nananiworld.com s.a).

2.7 Toimenpiteet liikaturismin kontrolloimiseen

Brownin (s.a) mukaan toimenpiteet Barcelonan liikaturismin kontrolloimiseen liittyy paljolti majoitukseen ja siihen liittyviin ongelmiin. Tällä hetkellä Barcelonan hallitus ei ota tehtäväkseen saada tai löytää uusia majoituspaikkoja turisteille. Vuonna 2019 Barcelona aloitti työskentelemään liikaturismin hallinnan parissa. Brown (s.a) kertoo, että hyvä esimerkki Barcelonan liikaturismin kontrolloimisesta on lyhytaikaisten majoitusten vähentäminen, jotta ne eivät ole saatavilla turisteille. Näiden majoituksiin liittyvien toimenpiteiden avulla Barcelonan hallitus toivoo saavansa majoituksen ja sen kysynnän kuriin, jotta turisteja ei tulisi enempää. Brownin (s.a) mukaan, toinen hyvä esimerkki on Park Güell, joka on tehty maksulliseksi turisteille, paikallisille puisto on kuitenkin ilmainen. Ruokamarkkina La Boqueria rajoittaa ihmismäärää kiireisimpinä aikoina ja ottaa vain noin 15 henkilöä kerralla (Brown s.a).

Brown (s.a) kertoo, että suuren ihmismassan hallitsemiseksi La Sagrada Familian kulmille on parannettu parkkimahdollisuuksia ja varauksia on alettu tekemään enemmän internetin kautta, jotta kirkon ympärille ei kertyisi isoa ihmismassaa, joka vaikeuttaa kaduilla liikkumista. Brownin (s.a) mukaan, Barcelonan turismin strateginen suunnitelma vuonna 2020 keskittyi vastuulliseen matkailun suunnitteluun. Yksi strategisen suunnitelman ajatus oli vaatia, että matkailualan työpaikat ovat laadukkaampia ja lainvastaiset majoitukset saataisiin kuriin (Brown s.a).

Nananiworld.com (s.a) kertoo puolestaan, että ratkaisuja olisi muun muassa matkailun ja matkailualan hajoittaminen Barcelonassa, majoituspaikkojen kontrolloiminen niin, että turistiasuntoja vähennettäisiin tietyillä alueilla. Pyöräilyteiden lisääminen sekä julkisen liikenteen parantaminen auttaisi tilannetta myös jonkin verran. Nananiworld.com (s.a) mainitsee myös, että ”Responsible Tourism” kampanioita olisi hyvä tehdä, jotta paikallisia asukkaita huomioitaisiin enemmän turistimassan aikana.

3 Laadullisen tutkimuksen toteutus

Tässä luvussa määritellään tutkimusmenetelmä, aineistonkeruumenetelmä sekä analysointimenetelmä. Luku käsittelee tutkimuksen toteutusta kokonaisvaltaisesti, jotta saadaan ymmärrys siitä, miksi tutkimus on toteutettu ja millaisia keinoja siihen on käytetty. Tutkimuksen kohderyhmänä on Barcelonan paikalliset asukkaat.

3.1 Käytetty tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmänä on kvalitatiivinen tutkimus, eli laadullinen tutkimus. Laadullinen tutkimus on valittu sen takia, koska tutkimuksessa halutaan keskittyä enemmän havaintoihin kuin numeeriseen dataan. Halutaan havaintojen avulla selvittää enemmän Barcelonan liikaturismista nykypäivänä. Pyritään tekemään paljon erilaisia havaintoja ja pohtimaan syy-seuraussuhteita niiden kautta. Numeeriseen dataan ei juurikaan haluta keskittyä. Vastaajamäärä jäi suppeaksi, joten havaintojen tekeminen on senkin osalta oiva ratkaisu.

Kvalitatiivisella tutkimuksella, eli laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan tutkimuksen menetelmäsuuntausta, jonka ideana on ennemminkin ymmärtää tutkimuksen ja kohteen laatua, sekä kiinnittää huomiota ominaisuuksiin sekä merkityksiin. Laadullisessa tutkimuksessa on tärkeää käyttää aikaa kuvailemiseen ja tulkitsemiseen (Jyväskylän yliopisto 2021a). Se ei keskity niinkään numeeriseen dataan kuin kvantitatiivinen tutkimus. Laadulliselle tutkimukselle ominaista on etsiä paljon havaintoja ja tehdä niiden pohjalta analyyskejä ja päätelmiä. Määrällinen tutkimus puolestaan erilaisista luokitteluista, vertailusta sekä numeeriseen faktaan (Jyväskylän yliopisto 2015b).

Tuomi & Sarajärvi 2017, 18) kertoo, että laadullisessa tutkimuksessa teorian tärkeyden painottaminen on erityisen tärkeää ja pakollista, jotta tutkimus ja sen sisältämä tieto on luotettavaa. Laadullinen tutkimus voidaan luokitella joko empiiriseksi tai teoreettiseksi. Näiden kahden termin ero tutkimusta tehdessä liittyy lähinnä ilmiön tarkastelun näkökulmaan, esimerkiksi havaintoaineiston ja argumentaation eroista. Teoreettisessa tutkimuksessa uskottavuus voidaan mitata tutkijan argumentointitaidoilla, eli miten uskottavia tutkijan argumentoinnit ovat suhteessa tutkimukseen ja sen sisältöön ja teoriaan (Tuomi & Sarajärvi 2017, 18-19).

3.2 Aineistonkeruumenetelmä

Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä toimii haastattelu. Haastattelu on valittu aineistonkeruumenetelmäksi, sillä se on hyvä tapa saada paikalliset asukkaat, tutkimuksen kohderyhmä, vastaamaan mahdollisimman vapaasti ja omin sanoin haastattelun kysymyksiin. Haastattelun avulla voidaan myös varmistaa, että vastaajat saavat omaa ääntä ja mielipiteitä kuuluviin mahdollisimman

paljon. Haastattelu valittiin aineistonkeruumenetelmäksi myös sen takia, että saataisiin rento ja seesteinen tunnelma vastaajien puolesta. Lomakehaastattelu varmisti sen, että kynnys vastata haastatteluun on suhteellisen matala, sekä vastaaminen nopeaa, sillä sen voi täyttää sosiaalisen median avulla ja paikan päälle ei tarvitse mennä.

Kuten Aaltio (2020, 100) kuvailee, laadullisessa tutkimuksessa tyypillistä on tehdä esimerkiksi haastatteluja. Laadullinen aineisto pyritään keräämään niin, että se on päämäärähakuista. Yleisimpiä laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmiä ovat muun muassa haastattelut, havainnointit (Aaltio 2020, 100). Haastattelua voidaan ajatella myös tietynlaisena keskusteluna, joka on suunniteltu etukäteen. Aineistonkeruumenetelmänä haastattelu on varsin joustava tapa tuottaa tutkimusta ja tapoja on erilaisia. Toinen laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmä, havainnointi, perustuu ennemminkin päättelyyn ja tutkijan päättelykykyyn (Aaltio 2020, 100).

Laadullisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmiä (haastattelu, havainnointi) voidaan käyttää esimerkiksi yhdistelmällä tutkittavan ongelmaan. Laadullisessa tutkimuksessa yleistä on muun muassa keskustelu dialogi, avoin haastattelu ja havainnointi ilman osallistumista. Haastattelun mukavuus johtuu yleensä sen joustavuudesta ja selkeydestä. Haastattelussa haastattelijalla on usein myös mahdollisuus tehdä omia havaintoja, jotka auttavat myöhemmin tutkimuksessa ja sen sisällön analysoimisessa. (Tuomi & Sarajärvi 2017, 62-64).

3.3 Aineiston hankinta ja analyysi

Opinnäytetyö ei ole tehty toimeksiantajan kanssa. Tämän tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä toimii haastattelu. Aluksi tehtiin testihaastattelut. Testihaastatteluun saatiin vain yksi henkilö, mutta jo se auttoi pohtimaan haastattelun kysymyksiä sekä sen loogisuutta. Lomakehaastattelu lähetettiin alun perin sähköpostilla kohderyhmälle. Tämän lisäksi hyödynnettiin Barcelonan Facebook ryhmiä, jotta saatiin tarpeeksi vastauksia lomakehaastattelulle.

Haastattelun ideana on saada lisää tietoa siitä, miten paikalliset asukkaat kokevat Barcelonan liikaturismin heidän jokapäiväisessä elämässään ja miten se vaikuttaa heihin ja heidän tulevaisuuteensa. Aineistonkeruumenetelmä, eli tässä tapauksessa haastattelu, kostuu yhteensä 10 kysymyksestä: kahdesta taustakysymyksestä (ikä ja sukupuoli) ja kahdeksasta Barcelonan liikaturismin liittyvistä kysymyksistä. Haastattelun niin sanotut pääkysymykset ovat kaikki avoimia kysymyksiä, joihin haastateltava saa itse avata omia ajatuksiaan. Kaikki kysymykset ovat merkitty pakollisiksi, jotta tarvittavat tiedot haastattelusta eivät jää ontumaan ja näin ollen heikennä tulosten analysointia. Haastattelukysymykset ovat englannin kielellä, sillä kohderyhmänä on Barcelonan paikalliset asukkaat, eikä suomalaiset ole täten kohderyhmää.

Lomakehaastattelua jaettiin Barcelonan vaihtokoulun oppilaille. Tämä ei kuitenkaan tuottanut suurta menestystä oppilaiden kesken, joten myöhemmin hyödynnettiin Barcelonaan liittyviä Facebook ryhmiä, joissa sai tarpeeksi vastauksia kasaan, jotta tulosten analysointi olisi tarpeeksi luotettavaa. Haastatteluun osallistui loppujen lopuksi kuusi ihmistä. Lomakehaastattelun jakaminen Barcelonan Facebook ryhmissä on varmasti vaikuttanut tähän jakaumaan paljon, sillä alkuperäinen suunnitelma kysyä vaihtokoulun oppilailta ei ollut tarpeeksi menestykäs, joten oli päädyttävä hie-
man erilaiseen ratkaisuun.

Haastattelun suppean vastausten määrän takia kohderyhmä jouduttiin muuttamaan. Alun perin suunniteltiin, että kohderyhmänä olisi ollut paikalliset nuoret aikuiset, mutta koska vastaajien määrä nuorten osalta jäi kovin suppeaksi ja vastauksia oli muutenkin vaikea saada, jouduttiin muuttamaan kohderyhmä lopulta vain paikallisiin asukkaisiin. Tämä varmasti vaikutti myös työn lopputulokseen sekä sen luotettavuuteen. Vastaajia olisi toivottu isompi määrä, jotta vastauksia pystyisi vertailemaan paremmin.

Vastauksia analysoitiin sisällönanalyysillä, joka vastaa laadullisen tutkimuksen analysointimenetelmää. Sisällönanalyysi valikoitui analysointimenetelmäksi siksi, koska se keskittyy enemmän juuri siihen, mistä tutkimuksen haastateltavat kertovat ja mitä asioita ja aiheita tutkimuksessa ylipäättään käydään läpi. Opinnäytetyön kirjoittaja kokee, että tämä analysointimenetelmä on kaikista toimivin tutkimukseensa ja siihen, miten hän haluaa sitä analysoida. Analysoinnissa hyödynnettiin erityisesti teemoittelua, jonka avulla pyrittiin saamaan selkeä kuva ja jäsentely vastauksista niin, että se tukee kokonaisuutta.

Sisällönanalyysi on siitä syystä kattava ja kannattava analysointitapa, sillä sitä voidaan käyttää kaikissa laadullisen tutkimuksen perinteissä ja se voi toimia erilaisina analyysikokonaisuuksina. Teemoittelussa on tärkeää pohtia, miten teemat sisältyvät sisältöön ja mitä teemoista on sanottu. Tyypittelyssä taas puolestaan pohditaan tiettyjen tyyppien avulla, jotka ryhmitetään aineistossa. (Tuomi & Sarajärvi 2017, 78-79).

4 Haastattelun tulokset

Vastauksia oli toivottu hieman enemmän, mutta tämä riittänee onneksi tarpeeksi kattavaan analysointiin. Tavoitteena oli saada nuoria paikallisia asukkaita vastaamaan haastatteluun, mutta kuten jo aiemmin kävi ilmi, tämä ei onnistunut halutulla tavalla. Ideaalitulanteessa kaikki vastaajat olisivat olleet nuoria aikuisia, alle 25-vuotiaita. Haastatteluun vastasi neljä naispuolista henkilöä, ja kaksi miespuolista henkilöä.

Tutkimuksen pääongelma: "Millaisia toimia Barcelonassa on tehty jo liikaturismin kontrolloimiseksi ja miten sitä voisi kontrolloida myös tulevaisuudessa?", alaongelmia ovat: "Miten vastuullisuus näkyy liikaturismi ilmiössä?", "Millaisia vaikutuksia liikaturismilla on paikallisille sekä Barcelonan kaupungille?", "Millaisena paikalliset asukkaat kokevat turistimassan ja turistikauden?", Mitkä ovat Barcelonan matkustusmotiivit, jotka johtavat turistimassaan ja liikaturismiin?

Selkeyden vuoksi tulokset käydään läpi teemojen kautta, eli mitä teemoja haastattelussa on käyty, jotta pääongelma sekä alaongelmat tulee ratkaistua. Haastattelun teemat olivat liikaturismin kontrolloiminen, liikaturismin näkyvyys ja vaikutus, liikaturismin vaikutus asuinpaikkaan, eli miten liikaturismi vaikuttaa siihen, haluavatko haastateltavat asua Barcelonassa, vai onko tilanne niin huono, että pohtivat muuttoa muualle. Haastattelun vastauksia on pyritty selittämään auki koodauksen avulla. Haastateltavat on koodattu A1-A6, joista on tehty taulukko havainnollistamaan joista vastaajaa, säilyttäen anonymiteetin. Kahdesta aiheesta on tehty myös sanapilvi, havainnollistamaan vastaajien mielipidettä ja tilanteen vakavuutta.

4.1 Taustatiedot

Haastattelun alussa haluttiin tietää haastateltavan ikä ja sukupuoli, jotta voidaan vertailla mahdollisia eroja vastauksiin liittyen näihin seikkoihin. Taustakysymykset ovat monivalintakysymyksiä, joista haastateltava valitsee kaikista todenmukaisemman vastauksen. 18-21-vuotiaita vastaajista oli yhteensä 17%, sekä myös 22-25 vuotiaita oli sama prosentuaalinen määrä. Yli 25-vuotiaita oli kuitenkin kaikista eniten, jopa huimat 66% vastaajista.

Taulukko 2. Vastaajien koodaus anonymiteetin säilyttämiseksi

Vastaajat	Sukupuoli	Ikä
A1	Mies	18-21
A2	Nainen	22-25
A3	Mies	+25
A4	Nainen	+25
A5	Nainen	+25
A6	Nainen	+25

4.2 Liikaturismin kontrolloiminen

Haastattelun ensimmäinen osio käsitteli liikaturismin kontrolloimista Barcelonassa tänä päivänä, mitä keinoja sen kontrolloimiseen on käytetty, mitä keinoja tullaan tulevaisuudessa käyttämään ja mitä keinoja itse haastateltavat käyttäisivät, jotta liikaturismia saadaan kontrolloitua. Kysymys: ”Millaisia keinoja on käytetty liikaturismin kontrolloimiseen tänä päivänä” ja ”Miten itse kontrolloisit liikaturismia?”. Vastauksista käy ilmi, että tänä päivänä käytössä on ilmaissisään pääsy paikallisille sekä vuokratason kontrollointi ja erilaiset alennukset paikallisten kesken, isommat kävelytiet, tilojen suurentaminen metroasemilla, kävijämäärä rajoituksia, esimerkiksi museoissa. A5 kertoi, että Airbnb asuntoja vähennettäisiin. Vastaajien A4 ja A5 mukaan tulevaisuus on epävarmaa, eikä tiedetä kunolla, mitä tulee tapahtumaan liikaturismin suhteen. Vastaajat suosivat itse esimerkiksi kierrätyksen tärkeyttä, laiva-, ja lentoliikenteen vähentämistä ja turistiverojen lisäämistä.

Kuva 3. Sanapilvi Barcelonan liikaturismin kontrolloimisesta tänä päivänä.

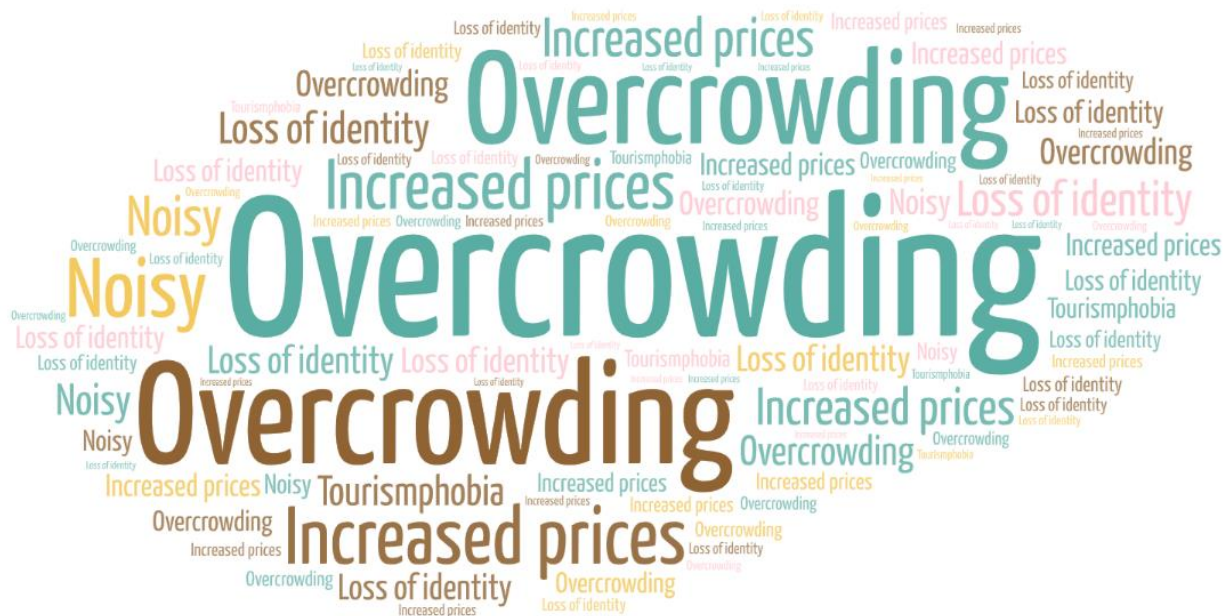
Kuva 3 kuvastaa keinoja, millä liikaturismia on jo kontrolloitu Barcelonassa. Kuten kuvasta 3 pystyy päätellä, eniten on tehty muutoksia siihen, että paikallisilla olisi ilmainen pääsy moneen paikkaan, tai ainakin alennuksia saatavilla, kun taas turistit joutuvat maksamaan tietyistä paikoista. Hyvä esimerkki on Park Guell, joka on ilmainen paikallisille, mutta maksullinen turisteille.

Liikaturismin kontrolloiminen tulevaisuudessa tuotti vastaajille hieman haasteita, sillä siihen ei oikein osattu vastata. Tämä on tietysti ymmärrettävää siitä syystä, että kukaan ei voi ennustaa tulevaisuutta. Yli 25-vuotiaat, eli vastaajat A3-A6, pystyivät vastaamaan liikaturismin kontrolloimiseen liittyviin kysymyksiin hieman kattavammin, kuin nuoremmat. Tähän vaikuttaa varmasti iän tuoma elämän kokemus ja tietämys.

4.3 Liikaturismin näkyvyys ja vaikutus Barcelonassa

Seuraava osio käsitteli liikaturismin näkyvyyttä ja vaikutusta paikallisten näkökulmasta. Kysymys: "Miten liikaturismi näkyy Barcelonassa?" ja "Miten turistien läsnäolo vaikuttaa paikallisiin turistikauden aikana?". Vastauksia havainnollistetaan sanapilven avulla. Se sana, mikä näkyy kaikista isoimpana, on kaikista suosituin sana. Tässä tapauksessa sana *Overcrowding*, eli (ihmis)tungos tuli esiin kaikista eniten vastaajien kesken, A1, A2 ja A4 vastasivat, että ihmistungos on yksi isoimpia tekijöitä ja liikaturismin negatiivisista vaikutuksista. Sanapilvi on tehty englanniksi, sillä vastaajat ovat espanjalaisia.

"It can be seen in massive crowds especially during the best season. Difficulties getting from a place to another. Locals are furious about the rising prices of products and rents. There's not enough of space for everyone to live. The calm atmosphere is broken by noisy tourists in the night" (Vastaaja A2).

Kuva 4. Sanapilvi Barcelonan liikaturismin vaikutuksista paikallisten asukkaiden näkökulmasta.

Tarkemmin katsottuna sanapilvestä nähdään, että liikaturismi näkyy Barcelonassa ihmisrysnä ja tungoksena, etenkin keskustan puolella sekä hintojen nousuna sekä esimerkiksi vuokratason nousemisena. Liikaturismi luo kaupungille negatiivisen ilmapiiin paikallisten näkökulmasta ja kaupungin taso laskee liikaturismin johdosta. Barcelona on hyvin äänekäs ja kallis paikka asua, etenkin turisticaikaan. A6 mainitsi myös turistifobian ja sen vaikutuksen paikallisiin. *"I miss the old Barcelona. We, Catalans, are losing our identity"* (Vastaaaja A5). Tämä näkyi myös muiden vastaajien vastauksissa, sillä A1-A3 jakoivat saman mielipiteen asiasta.

A1-A4 kokivat, että ravintolat ovat kaikki samanlaisia ja monipuolisia valintoja ei juuri ole liikaturismin ansiosta. Kaikki ravintolat tarjoavat sitä kuuluisaa ”patatas bravas”, sillä se on turistien lempiruokaa ja tällöin paikallisten mieltymykset jäävät taka-alalle. A3 ja A5 kokivat kuitenkin, että liikaturismi ei vaikuta niin suuresti, sillä eivät asu turistialueella. A1 kertoi, että vapaa-ajan askareet tuntuivat kovin raskailta ihmisrysan ja tungoksen takia. A3 kertoi, että esimerkiksi julkinen liikenne ei ole enää mukava matkustus tapa, sillä tilaa ei ole missään ja turistit valtaavat metrot täysin.

Kysymys: ”Millä tavalla liikaturismi vaikuttaa taloudelliseen tilanteeseen (esimerkiksi vuokra)?”.

Vastauksista kävi ilmi, että kaikista eniten liikaturismi vaikuttaa vuokratasoon. Vastaajat A2-A4

kertoivat, että suurin vaikutus on vuokratasoon ja hinnat ovat suorastaan painajaisia ja juuri kellään ei ole varaa asua siellä, sillä palkka ei ole hyvä vuokrien hintatasoon nähden. Vastaaja A5 kertoi, että liikaturismi ei oikeastaan vaikuta hänen talouteensa, mutta mitä enemmän turisteja, sitä enemmän hinnat nousevat myös paikallisille.

4.4 Liikaturismin vaikutus asuinpaikkaan

Haastattelun viimeinen osio käsitteli liikaturismin vaikutusta asuinpaikkaan tai alueeseen, eli kokevatko paikalliset asukkaat tarvetta muuttaa muualle paremman elämän ja arjen toivossa. Kysymys: ”Oletko koskaan ajatellut asuvasi muualla liikaturismin takia? Miksi?”. Tämä kysymys jakoi eri mielipiteitä vastaajien kesken. A1-A3 ja A6 sanoi haluavansa muuttaa muualle paremman elämän ja arjen toivossa, kun taas A4-A5 eivät ole ajatelleet asuvansa muualla. Vastauksista tulee ilmi eriäviä näkökulmia kysymykseen liittyen. Osa koki, että haluaa ehdottomasti muuttaa muualle jossain vaiheessa, kun taas jotkut eivät tällä hetkellä nähneet tarvetta muuttamiselle paremman tai rauhallisemman elämän perässä.

Taulukko 3. Vastaajien ajatuksia Barcelonasta pois muuttamisesta liikaturismin takia.

Vastaaja	“Have you ever thought about living somewhere else due to overtourism?”
A1	“Yes, due to increased prices.”
A2	“Yes. Barcelona is perfect city for a specific period of time in your life when you’re young and you want to live in a vibrant big city. At some point it just gets tiring with the city hustle, big traffic and endless festivals.”
A3	“Yes, I moved out of Barcelona due to increased prices and overcrowding.”
A4	“No, not really. I enjoy living here.”
A5	“No, because I don’t live in a touristic area.”
A6	“Sometimes. Maybe in the future when I have a family and kids. Too loud and too many people.”

Tuloksista sekä taulukosta 3 näkee, että esimerkiksi A3 on jo muuttanut muualle. A3 kertoi, että vuokrien nousu on johtanut siihen, että on jopa mahdotonta saada asuntoa Barcelonassa ilman so-luasunto ratkaisua – yksin asuminen on siis todella vaikeaa ja melkein mahdotonta. Moni vastaajista on siis ajatellut asuvansa muualla joko nyt tai tulevaisuudessa. Kuten vastauksista käy ilmi, moni vastaajista koki, että rauhallisuus ja Barcelona eivät kulje käsi kädessä, eli toisin sanoen, rauhaa tavoitellessa he muuttaisivat muualle.

5 Pohdinta

Opinnäytetyön viimeinen kappale käsittelee pohdintaa työstä ja sen tutkimuksesta. Tämä kappale käsittelee myös johtopäätökset sekä kehittämissuhteet sekä tutkimuksen luotettavuuden arvioinnin. Kappaleessa käydään läpi myös omaa oppimista sekä kehitystä opinnäytetyöprosessiin liittyen.

5.1 Johtopäätökset ja kehittämissuhteet

Tutkimuksessa kerätty aineisto jäi hieman vajaaksi, ja toiveissa oli saada enemmän vastauksia. Tämän takia oli välillä hankalaa pohtia esimerkiksi sukupuoleen liittyviä eroja, sillä naisia oli suhteessa enemmän kuin miehiä, joten vertailua oli tällöin usein hankala tehdä. Suppean vastaajamäärän takia tutkimus ei onnistunut niin kuin oli toivottu. Tämän takia myös esimerkiksi ristiintaulukointia sekä vertailuja on hyvin haasteellista tehdä. Jos tutkimukseen olisi saatu enemmän vastauksia, tutkimuksen laatu, luotettavuus sekä tulosten analysointi olisi varmasti onnistunut paremmin.

Tutkimusta tehdessä sekä vastauksia analysoidessa kävi ilmi, että Barcelonan liikaturismi on todellakin valtava ongelma, josta ei hetkeen päästä eroon, jos edes koskaan. Miksi Barcelona on niin suosittu kohde turistien keskuudessa, vaikka liikaturismin haittavaikutuksista ollaan tietoisia? Turistit eivät välttämättä osaa arvioida tai katsoa tilannetta samalla tavalla kuin paikalliset, sillä he ovat siellä vain väliaikaisesti, eivät kärsi liikaturismin ongelmista samalla mittakaavalla. Liikaturismi on ongelma, jota näkee myös muualla maailmaa, esimerkiksi Venetsiassa. Venetsia kärsii hyvin paljon samankaltaisista ongelmista kuin Barcelona. Voidaanko turisteja syyttää yksinomaan Barcelonan identiteetin kadottamisesta? Turistit voivat toki itse vaikuttaa siihen, miten paikalliset näkevät turistit ja heidän aikeensa vieraillessa kaupungissa, sillä ensivaikutelma muodostuu usein kokemusten perusteella. On kuitenkin selvää, että kaikki turistit eivät ole matkustaneet Barcelonaan asti tuottamaan ongelmia, mutta ongelmaksi se usein muodostuu. Mitä enemmän turisteja, sitä enemmän on myös turistifobiaa.

Voisiko liikaturismin vaikutuksia minimoida esimerkiksi hajottamalla ihmismassaa niin, että kaikki turistit eivät tulisi samaan aikaan kesällä? Tässä on tietysti ongelmana se, että oikeastaan kukaan ei voi määrätä ja ohjata turisteja pysymään poissa. Toki, voidaan etsiä erilaisia ratkaisuja, kuten on jo tehty. Barcelona on jo yrittänyt säädellä liikaturismia esimerkiksi rajoittamalla majoituspaikkoja. Järkevämpää on puhua liikaturismin kontrolloimisesta kuin vähentämisestä, sillä tilanne on päässyt jo niin pahaksi, että sitä tuskin tullaan ikinä saamaan vähennettyä niin, että paikalliset eivät kokisi sitä kovin negatiiviseksi asiaksi ihan jo arkielämässä. Kuten haastattelu vastauksista tuli esille, monet paikalliset ovat erittäin tyytymättömiä nykytilanteeseen ja kokevat suurta identiteetin kadotusta

kaupungissa. Miten saataisiin Barcelonan identiteetti elvytettyä ja onko se edes mahdollista enää? Yksi vaihtoehto voisi olla esimerkiksi näkyvyyden tuominen paikallisille ravintoloille ja kahviloille, jotta Barcelonassa näkyisi myös paikallista näkökulmaa. Haastattelu vastauksista tuli myös hyviä ideoita, joita kaupunki voisi ottaa käyttöön ajan saatossa, jos resurssit riittävät: metroasemille enemmän tilaa kävellä, hajauttamista eri paikkoihin (ei pelkästään keskustan alueelle), kävelykatujen suurentamista, hotellien suosimista ja AirBnB asuntojen vähentämistä.

Kuten nananiworld.com (s.a) mainitsi, Barcelonan keskusta on todella täynnä etenkin turistiaikaan, ja siellä pystyy hädin tuskin edes kävelemään rauhassa. Sesonkiaikaan liikaturismi on pahimmillaan. Silloin myös hinnat nousevat huomattavasti ja myös lentojen hinnat ovat taivaissa. Tämän luulisi vaikuttavan jonkin verran lomamatkan varaamiseen turistien kesken. Tuntuu kuitenkin, että edes hintojen suuri nouseminen ei vaikuta juurikaan turistimäärän vähenemiseen. Eniten tilanteesta kärsii Barcelonan kaupunki sekä paikalliset asukkaat. Kuulostaa absurdilta ajatukselta, että paikallisten täytyisi muuttaa pois Barcelonasta vain siksi, että tilanne on liian tulehtunut.

Kuten Brown (s.a) kertoo, majoituspaikkoja ei ole tarpeeksi kysyntään nähden ja se johtaa lainvas-
taisiin toimenpiteisiin, eli laittomiin majoituksiin. Tilanne on siis todella huono ja huolestuttava. Tämän pohjalta voidaan todeta, että liikaturismi aiheuttaa kaikkine vaikutuksineen myös kaikenlaista rikollisuutta, joten turvallisuus kysymys nousee pinnalle etenkin turistien keskuudessa. Majoituspaikkojen kysynnän vuoksi myös hinnat ovat nousseet, joten paikalliset asukkaat kärsivät taloudellisista ongelmista.

Osa paikallisista kokee, että heillä on negatiivinen kuva turisteista liikaturismin takia, ja eivät haluaisi lisää turisteja Barcelonaan. Tämä päätelmä johtuu varmasti siitä turistijoukosta, joka on tullut Barcelonaan esimerkiksi juhlimismielessä. Tiedetään, että tällaiset turistiryhmät aiheuttavat usein negatiivista ilmapiiiriä: roskaamista, epäkunnioitusta ja huonoa käytöstä. Kuten Brown (s.a) mainitsee, paikalliset ovat alkaneet protestoida turisteja lauseella *"tourists go home"*. Tämä on harmillista siinä mielessä, sillä on myös paljon turisteja, jotka haluavat kunnioittaa Barcelonaa ja sen kulttuuria. Toisaalta on kovin yleistä, että negatiiviset asiat poissulkevat positiiviset asiat. Barcelonan tapauksessa haittavaikutuksia on todella suuri määrä ja on täysin ymmärrettävää, että paikalliset eivät enää näe positiivisia asioita Barcelonassa. Paikka, joka joskus tuntui kodilta, koetaan nykyään lähinnä paikkana, jota halutaan juosta pako. Haastattelussa kerrottiin myös, että liikaturismi haittaa myös arkea. Esimerkiksi kaupassa käyminen, metrossa kulkeminen, koetaan erittäin hankalaksi sesonkiaikana. Onko mitään enää tehtävissä? Barcelonan hallitus on tässä kaikista tärkein ja suurin tekijä.

Barcelona saa kuitenkin elantonsa matkailusta ja on myös täysin riippuvainen siitä. On selvää, että paikalliset eivät ole tyytyväisiä tilanteeseen ja haluaisivat isoja muutoksia ja tekoja aikaiseksi.

Liikaturismin vaikutukset ovat pysyviä ja ne ovat tehneet jo tuhoja. Niitä ei saa tekemättömiksi, eikä niitä voi vähätellä. Tässä on kuitenkin hyvä pohtia myös sitä, mitä tapahtuisi, jos Barcelonan matkailu loppuisi kokonaan? Tämä on täysin hypoteettinen skenaario, joka ei varmasti tule tapahtumaan Barcelonan jatkuvan suosion takia, mutta ajatuksen tasolla tämä on hyvin mielenkiintoinen asia pohtia. Barcelonan ollessa riippuvainen matkailusta, matkailun loppuminen olisi negatiivinen asia ainakin taloudellisesti. Paikallisille se toisi varmasti iloa ja rauhaa ainakin tiettyyn pisteeseen asti.

Jos liikaturismia saadaan kontrolloitua tarpeeksi, voi olla, että esimerkiksi vuokrataso laskee ajan mittaan ja paikallisten taloudellinen tilanne olisi parempi. Toki nyt, kun hinnat ovat näin korkeat Barcelonassa, tulisi palkkatason nousta. Mistä Barcelona saisi tulonsa, jos matkailua ei enää sallitaisi? Muutokset liikaturismin kontrolloimiseen vie paljon aikaa ja resursseja, joten muutoksia ei vältettävästi tapahdu hetkessä. Muutoksia on kuitenkin jo pyritty tekemään. Kuten Brown (s.a) kertoo, että hyvä esimerkki Barcelonan liikaturismin kontrolloimisesta on lyhytaikaisten majoitusten vähentäminen, jotta ne eivät ole saatavilla turisteille. Tämä on jo hyvä alku, mutta paikalliset asukkaat vaativat enemmän tekoja ja nopea tempoisia liikkeitä, jotka edesauttaisivat liikaturismin kontrolloimista.

Kehitysidea olisi esimerkiksi tehdä enemmän tutkimuksia aiheesta. Liikaturismista itsessään on toki tehty jonkin verran tutkimuksia, mutta tutkimuksia liikaturismista pitäisi tehdä enemmän myös tapaus kohtaisesti, esimerkiksi Barcelonan tapaus. Barcelonan tapaus on kehkeytynyt todella pahaksi, joten aiheetta tulisi tutkia enemmän ja perin pohjin, jotta tilannetta saataisiin kontrolloitua tulevaisuudessa niin, että paikalliset asukkaat eivät kärsisi siitä, ainakaan jatkuvasti. Se käy todella raskaaksi mielelle, sekä toki myös fyysisesti keholle. Toinen kehitysidea voisi olla esimerkiksi vastuullisuus näkökulma liikaturismi ilmiössä, sillä vastuullisuus on todella tärkeä asia tänä päivänä, joten sen tutkiminen olisi tärkeässä roolissa. Tulevaisuudessa voitaisiin keskittyä siihen, miten vastuullisuus näkökulmaa saadaan parannettua, jotta liikaturismin haittavaikutukset voitaisiin ”minimoida”.

5.2 Tutkimuksen luotettavuuden arvioiminen

Ideaali tilanteessa vastaajia olisi kertynyt noin 10 kappaletta, ja enemmän nuorten aikuisten näkökulmaa. Tällöin tehdyn tutkimuksen kerätty aineisto olisi ollut luotettavampaa ja varmasti osittain myös kattavampaa. Tämän takia on myös hieman vaikeaa pohtia sitä, kuinka luotettava tutkimus loppujen lopuksi on, sillä vastaaja määrä ei ollut kovin suuri. Toki on hyvä tiedostaa myös se, että laadullisessa tutkimuksessa ei tarvitse olla todella suurta otantaa. Tutkimuksen luotettavuutta voitaisiin pohtia esimerkiksi uskottavuuden kautta, sillä se on yksi laadullisen tutkimuksen luotettavuuden mittari. Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmä oli haastattelu, jonka avulla saatiin vapaa

muotoisia vastauksia, jotka kuvaavat haastateltavien vastauksia hyvin todenmukaisesti. Tässä laadullisessa tutkimuksessa on myös käytetty lähteitä, jotka tukevat liikaturismi aihetta sekä aineistoa melko kattavasti. Kirjallisuus lähteitä olisi voinut olla enemmän, jotka ovat luotettavia ja suhteellisen ajankohtaisia lähteitä.

Aaltio (2020, 167) kertoo, että laadullisen tutkimuksen luotettavuutta voidaan katsoa kolmen eri termin kautta, joita ovat eettisyys, luotettavuus sekä uskottavuus. Uskottavuus tarkoittaa sitä, että tutkimuksen tulokset ovat valideja ja aineisto on kerätty ja analysoitu huolella. Luotettavuus tarkoittaa sitä, että tutkija kykenee olemaan ammattitaitoinen sekä olemaan uskollinen siitä. Tutkija pystyy tarkastelemaan erilaisia lähestymistapoja ja valita niistä itselleen sekä tutkimukselle sopivimman vaihtoehdon (Aaltio 2020, 167). Eettisyys tässä kontekstissa tarkoittaa puolestaan sitä, että tutkija ei ole laiminlyönyt eettisiä periaatteita missään kohtaa tutkimusta tehdessä. Eettisyys ja sen ominaispiirteet täytyvät silloin, kun tutkijan käyttämät analyysitavat sekä menetelmät ovat toteutettu niin hyvin, että se noudattaa täysin laadullisen tutkimuksen ohjenuoria ja sen osa-alueita (Aaltio 2020, 167).

Tutkimuksen ideana on tutkia ilmiöitä niin, että se on hyväksi kohderyhmälle. Tutkimuksen aikeena ei saa ikinä olla esimerkiksi vaarantaa kohderyhmää tai heidän elämäänsä millään tavalla (Aaltio 2020, 167). Aaltio (2020, 171) kertoo, että laadullisessa tutkimuksessa validiteetti koskee esimerkiksi tutkimuksen kohteeksi määritellyn ilmiön todenmukaisuutta tai nuhjeettomuutta. Laadullisen tutkimuksen luotettavuus sisältää usein tutkijan omaa oppimista ja tällöin se vaikuttaa myös tutkijan päättelykykyyn ja ratkaisuihin. Tutkijan on tärkeää osata valita kohderyhmä ja tutkimusasetelma hyvin ja niin, että se on toimiva konsepti, sillä se voi vaikuttaa tutkimuksen laatuun joko negatiivisesti tai positiivisesti (Aaltio 2020, 172).

Tuomi & Sarajärvi (2017, 118-119) kuvailee laadullisen tutkimuksen luotettavuutta jokseenkin hankalana konseptina ja usein nousee kysymykset objektiivisuudesta ja totuudesta. Laadullinen tutkimus tarvitsee teoriaa toimiakseen ja ollakseen luotettava. Usein herääkin kysymys havaintojen puolueettomuudesta, eli onko tutkija kykenevä ymmärtämään tiedonantajia itsenään riippumatta sukupuolesta, kansalaisuudesta tai muista tämän tapaisista asioista.

Opinnäytetyön aihe on mielenkiintoinen sekä ajankohtainen siinä mielessä, että liikaturismi on Barcelonassa todella iso ongelma. Tutkimus pyrittiin tekemään niin, että se noudattaa laadullisen tutkimuksen raameja ja ehtoja. Tutkimuksessa pyrittiin käyttämään ajankohtaisia lähteitä ja käytettyjä menetelmiä on myös hieman selitetty auki, jotta lukija saisi mahdollisimman selkeän kuvan siitä, miksi kyseisiä valintoja on tehty tutkimuksen toteuttamiseksi. Laadullinen tutkimus valittiin siksi, että pysytään tekemään enemmän pohdintoja ja ymmärtämään aihetta kokonaisvaltaisesti. Lomakehaastattelu sopi aineistonkeruumenetelmäksi parhaiten, sillä kohderyhmänä oli paikalliset

asukkaat Barcelonassa. Tämän takia muut haastattelutavat olisivat olleet todella vaikeita toteuttamisen kannalta, sillä haastateltavat ovat vaikeasti tavoitettavissa kielimuurin sekä eri maan puolesta. Jälkeenpäin ajatellen haastatteluun olisi ollut hyvä varmaankin ottaa yksi kysymys vastuullisuudesta, sillä se on todella merkittävä aihe, etenkin kun puhutaan liikaturismista ja sen aiheuttamista haitoista.

5.3 Oma oppiminen ja opinnäytetyöprosessi

Opinnäytetyö prosessi alkoi syyskuun alkupuolella 2023 seminaareilla, jotka oli tarkoitettu opinnäytetyölle ja sen työstämiselle. Aluksi aiheen valitseminen oli vaikeaa ja turhauttavaa, sillä valmista aihetta ei oikeastaan ollut tiedossa. Aiheen valitseminen oli suhteellisen vapaata, sillä aikeena ei ollut toteuttaa opinnäytetyötä toimeksiantajan kanssa. Barcelonan vaihtolukukauden aikana idea Barcelonan liikaturismiin liittyen sai alkunsa. Mielenkiinto kasvoi liikaturismiin liittyen ja siihen, miten tilannetta saataisiin parannettua, jos se on enää mahdollista. Seminaareja opinnäytetyöhön liittyen oli yhteensä kolme. Seminaareissa käytiin aina läpi tärkeitä asioita opinnäytetyöhön liittyen, sekä opponoitiin toisen työtä parhaimman mukaan. Seminaareista sai myös paljon vinkkejä ja parannusehdotuksia opinnäytetyö ohjaajalta.

Opinnäytetyötä pyrittiin tekemään aika tasaiseen tahtiin, jotta teoriaosuus saatiin valmiiksi mahdollisimman nopeasti. Opinnäytetyö sujui aika hyvin aikatauluttamisen suhteen. Tavoite oli saada opinnäytetyö korjauksia vaille valmiiksi vuoden vaihteessa, ja se onnistui melko hyvin ja sovitusti. Kiire ei tosiaan ollut, sillä valmistuminen tapahtuu vasta keväällä 2024, mutta ajatus oli saada opinnäytetyö valmiiksi työharjoittelu jakson aikana, joka tarkoitti viimeistään 2024 maaliskuun alkua. Kokonaisuudessaan prosessi oli pitkä ja välillä turhauttava sekä uuvuttava, mutta omalla tavallaan myös palkitseva.

Opinnäytetyö opetti paljon. Se opetti paljon jo itse aiheesta, Barcelonan liikaturismista, sekä kärsivällisyydestä, tutkimuksen luotettavuuden arvioimisesta, omista ajatuksista ja pohdinnoista. Opin erittäin paljon myös aikatauluttamisesta ja sen tärkeydestä. Ilman aikataulua opinnäytetyö olisi todella haastavaa saada x aikamäärään mennessä valmiiksi. Suunnitelman laatiminen auttoi myös paljon, jotta pystyi pohtimaan, milloin on oikeasti aikaa tehdä opinnäytetyötä eteenpäin. Opinnäytetyö ja sen prosessi auttoi myös pitkäjänteisyydestä sekä periksiantamattomuudesta, sillä välillä työtä oli vaan pakko tehdä, vaikka motivaatio tai aika olisi ollut vähissä. Opinnäytetyön teoriaosuus opetti puolestaan paljon uutta teoriaa ja myös osittain uusia termejä liikaturismiin liittyen. Kokonaisuudessaan voisi sanoa, että opin paljon sekä tutkimuksen laatimisesta, että itsestäni ihmisenä, oppijana ja tutkijana.

Lähteet

Aaltio, I. & Puusa, A. (toim.) 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. E-kirja. Gaudeamus. Helsinki. Luettavissa: <https://www.ellibslibrary.com/book/9789523456167>. Luettu: 19.12.2023.

Basilica De La Sagrada Familian nettisivut. s.a. History of Basilica. Luettavissa: <https://sagradafamilia.org/en/history-of-the-temple>. Luettu: 16.10.2023.

Benavides Canepa, J. 2023. World's Greatest Places 2023 – Barcelona, an iconic cathedral nears completion. Artikkel. TIME. Luettavissa: <https://time.com/6261662/barcelona/>. Luettu: 18.9.2023.

Brown, V. s.a. Responsible travel nettisivut. Overtourism in Barcelona. Luettavissa: <https://www.responsibletravel.com/copy/overtourism-in-barcelona>. Luettu: 16.10.2023.

Edgell, D. 2016. Managing sustainable tourism: a legacy for the future. E-kirja. Luettavissa: <https://r3.vlreader.com/Reader?ean=9781315688343#>. Luettu: 15.10.2023.

Edelheim, J. & Ilola, H. (toim.) 2017. Lapland University Press. Matkailututkimuksen avainkäsitteet. Rovaniemi. Luettavissa: https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/63093/Matkailututkimuksen_avain%c3%a4sitteet_pdfA.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu: 15.10.2023.

FC Barcelonan nettisivut. s.a. A top rated stadium. Luettavissa: <https://www.fcbarcelona.com/en/club/facilities/spotify-camp-nou>. Luettu: 16.10.2023.

Horner, S. & Swarbrooke, J. 2007. Consumer behaviour in Tourism. E-kirja. Luettavissa: <https://www.ellibslibrary.com/book/9780750667357>. Luettu: 13.1.2024.

Jyväskylän yliopisto. 2021a. Laadullinen tutkimus. Luettavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus>. Luettu: 1.10.2023.

Jyväskylän yliopisto. 2015b. Määrällinen tutkimus. Luettavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>. Luettu: 22.11.2023.

Met Office s.a. Barcelona weather. Artikkel. Luettavissa: <https://www.metoffice.gov.uk/weather/travel/holiday-weather/europe/spain/barcelona>. Luettu: 18.9.2023.

Nananiworld.com. s.a. Overtourism Alert: Consider Avoiding Barcelona This Summer. Artikkel. Luettavissa: <https://nanani.world/overtourism-avoiding-barcelona-this-summer/>. Luettu: 28.1.2024.

Opetus- ja kulttuuriministeriö. s.a. Vetovoimatekijät. Artikkel. Luettavissa: <https://edukamu.fi/kamkstart-matkailun-perusteet/vetovoimatekijat>. Luettu: 15.10.2023.

Park Guell nettisivut. Luettavissa: <https://parkguell.barcelona/en>. Luettu: 28.1.2024.

Pieni Matkaopas s.a. Barcelona, Espanja. Luettavissa: <https://www.pienimatkaopas.com/barcelona/>. Luettu: 18.9.2023.

Responsibletravel.com. 2019. Verkkosivu. Overtourism – what is it, and how can we avoid it? Luettavissa: <https://www.responsibletravel.com/copy/what-is-overtourism>. Luettu: 13.1.2024.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2017. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. E-kirja. Luettavissa: <https://www.ellibslibrary.com/book/9789520400118>. Luettu: 13.1.2024.

UNWTO 2018. Overtourism? – Understanding and managing urban tourism growth beyond perceptions. Luettavissa: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284420070>. Luettu: 13.9.2023.

UNWTO s.a. Responsible, sustainable and universally accessible tourism. World Tourism Organization. Nettisivu. Luettavissa: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284420070>. Luettu: 13.9.2023.

Visit Finland. 2018. Kestävän matkailun periaatteet. Business Finland. Luettavissa: <https://www.visitfinland.fi/liiketoiminnan-kehittaminen/vastuullinen-matkailu/kestavan-matkailun-periaatteet>. Luettu: 15.10.2023.

Liitteet

Liite 1. Lomakehaastattelu "Overtourism in Barcelona"

Mandatory questions are marked by an asterisk (*)

Age *

- ☐ 18-21
- ☐ 22-25
- ☐ 25+

Gender *

- ☐ Male
- ☐ Female
- ☐ Other

1. What kind of methods are used to reduce/control overtourism in Barcelona these days? *
2. What kind of methods have been considered to be used in order to reduce/control overtourism in the future? *
3. What kind of methods would you use in order to reduce/control overtourism? *
4. In your opinion, how does overtourism reflect in Barcelona? *
5. How does overtourism effect your everyday life? *
6. In what way does the presence of tourists effect you when it is high season? *
7. In what way does overtourism effect your household/economy? (rent etc.) *
8. Have you ever thought about living somewhere else due to overtourism in Barcelona? Please explain why/why not *